

## Sisällysluettelo

### MAANKJ, 15.6.2020 08:15, Pöytäkirja

|   |    |
|---|----|
| § -1 Pöytäkirjan kansilehti (läsnäolijat) .....   | 1  |
| § 30 Kokouksen avaus ja sen laillisuus ja päätösvaltaisuus .....  | 2  |
| § 31 Pöytäkirjan tarkastaminen .....  | 3  |
| § 32 Työjärjestyksen hyväksyminen .....   | 4  |
| § 33 Seuraava kokous .....  | 5  |
| § 34 Lausuntotilanne 9.6.2020 .....   | 6  |
| § 35 Lausunto Ruskon kunnalle Vahdon kunnanosan osayleiskaavaehdotuksesta (M59/24.4.2020)<br>.....  | 9  |
| § 36 Lausunto Kemiönsaaren kunnalle Långholmenin ranta-asemakaavan muutosehdotukseen (M<br>68/7.5.2020) .....   | 13 |
| § 37 Lausunto Varsinais-Suomen ELY-keskukselle Lännenpuolen Lohi Oy:n Kustavin<br>Loukeenkariin kalankasvattamon laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arvio ..... | 15 |
| § 38 Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheita Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen .....   | 17 |
| § 39 Mahdolliset muut asiat .....   | 18 |
| § 40 Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle laajakaistarakentamisen tuen lakiluonnoksesta<br>(67/2020) .....  | 19 |
| § 41 Kokouksen päättäminen .....  | 21 |

|   |   |  |
|---|---|--|
| Maankäyttöjaosto<br>KOKOUSAIKA<br>KOKOUSPAIKKA<br>PYKÄLÄT | Pöytäkirja<br>15.06.2020 klo 08.15–08.37<br>Sähköinen kokous<br>§ 30-41   | 4/2020<br><br>Sivut  |
| SAAPUVILLA  | Heinonen Marko, vpj.<br>Halkilahti Jaakko, poistui klo 08.33, § 40<br>Lehtinen Riitta<br>Lindqvist Emma<br>Rautanen Hannu<br>Virolainen Anne-Mari |  |
| LÄSNÄOLO- JA<br>PUHEOIKEUDELLA                            | Pilpola Juhani  | maakuntahallituksen jäsen  |
| ESITTELIJÄ  | Saarento Heikki   | suunnittelujohtaja   |
| SIHTEERI  | Mäkeläinen Erika  | suunnitteluassistentti   |
| MUUT SAAPUVILLA<br>OLLEET                                 | Kurvinen Jani   | maakuntahallituksen 2. varapuheenjohtaja                             |
| VALMISTELIJAT   | Klap Aleksis<br>Nurmi Lasse<br>Mäki-Arvela Noora  | erikoissuunnittelija<br>erikoissuunnittelija<br>erikoissuunnittelija |
| LAILLISUUS JA<br>PÄÄTÖSVALTAISUUS                         | § 30  |  |
| PÖYTÄKIRJAN<br>TARKASTUS                                  | § 31  |  |
| ALLEKIRJOITUKSET  | § 30-41   |  |
|   | Marko Heinonen<br>puheenjohtaja   | Erika Mäkeläinen<br>sihteeri   |
| PÖYTÄKIRJAN<br>TARKASTUS                                  | Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.<br>Maakuntavirasto   |  |

## KOKOUKSEN AVAUS JA SEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Ehdotus Maankäyttöjaoston puheenjohtaja avaa kokouksen. Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

\_\_\_\_\_

## PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN

- Asia Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön (12.6.2017) 120 § mukaan "Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimitelimen puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti."
- Ehdotus Maakuntahallitus on kokouksessaan (31.3.2014 § 37) ottanut käyttöön pöytäkirjan sähköisen tarkastamisen.
- Maankäyttöjaosto päättää, että:
1. Pöytäkirjanpitäjän varmentama pöytäkirja lähetetään sähköpostitse maankäyttöjaoston kokouksen jälkeen puheenjohtajalle hyväksymistä varten.
  2. Puheenjohtaja ilmoittaa sähköpostilla suunnittelujohtajalle ja pöytäkirjanpitäjälle pöytäkirjan hyväksymisestäään.
  3. Pöytäkirjan hyväksymistä koskevat sähköposti-ilmoitukset liitetään pöytäkirjaan ja puheenjohtaja allekirjoittaa tarkastetun pöytäkirjan hallintosäännön 120 §:n mukaisesti.
- Päätös Ehdotus hyväksyttiin.
-

## TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

- Ehdotus      Lähetetty esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi. Mahdolliset muut asiat käsitellään kohdassa "Mahdolliset muut asiat".
- Päätös      Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle laajakaistarakentamisen tuen lakiluonnoksesta käsitellään jäsen Halkilahden pyynnöstä viimeisenä. Muutoin työjärjestys ehdotuksen mukaisesti.
-

SEURAAVA KOKOUS

Ehdotus Maankäyttöjaoston seuraava kokous on 24.8.2020 klo 08.15.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

\_\_\_\_\_

## LAUSUNTOTILANNE 9.6.2020

## Asia

| Nro | Pvm       | Pyytäjä                 | Valm. | Asia  | Käsittely        | Määräa.   | Huom.          |
|-----|-----------|-------------------------|-------|---|------------------|-----------|----------------|
| 35  | 11.3.2020 | Väylävirasto            | N M-A | Maskun Jonkkunen - Manta taseuristeyturvallisuuden parantamissuunnitelma  | Mj. 15.6.2020    | 17.4.2020 | Ei lausuta/NMA |
| 38  | 17.3.2020 | Uudenkaupungin kaupunki | LN    | Metsähallituksen ranta-<br>asemakaavanmuutos  | Mj. 15.6.2020    | 19.5.2020 | Ei lausuta/LN  |
| 39  | 17.3.2020 | Uudenkaupungin kaupunki | LN    | Kinnalan ranta-<br>asemakaavanmuutos  | Mj. 15.6.2020    | 19.5.2020 | Ei lausuta/LN  |
| 45  | 27.3.2020 | V-S ELY-L               | N M-A | Salon itäisen kehätien kt 52 tiesuunnitelman YVA-menettelyn soveltamistarve   | Mj. 15.6.2020    | 17.4.2020 | Ei lausuta/NMA |
| 46  | 2.4.2020  | Kemiönsaaren kunta      | LN    | Santasaari-Grängnäs ranta-<br>asemakaavan muutosluonnos 2   | Mj. 15.6.2020    | 4.5.2020  | Ei lausuta /HS |
| 47  | 2.4.2020  | Kemiönsaaren kunta      | LN    | Västanfjärdin rantayleis-<br>kaavanmuutos tiloilla Björk-<br>holmen 322-528-1-73 ja<br>Långholmen   | Mj. 15.6.2020    | 4.5.2020  | Ei lausuta /HS |
| 48  | 2.4.2020  | Kemiönsaaren kunta      | LN    | Lövön ranta-asemakaava  | Mj. 15.6.2020    | 4.5.2020  | Ei lausuta/LN  |
| 49  | 2.4.2020  | Kemiönsaaren kunta      | LN    | Dragfjärdin itäisen saariston<br>rantaosayleiskaavan muu-<br>tos tiloilla Karingholmen,<br>Lilla Ängesön, Getklobben,<br>Flasskär ja Östra Flasskär | Mj. 15.6.2020    | 4.5.2020  | Ei lausuta/LN  |
| 50  | 6.4.2020  | Paraisten kaupunki      | LN    | Lillholmenin sillan uusimi-<br>sen asemakaava   | Mj. 15.6.2020    | 11.5.2020 | Ei lausuta/LN  |
| 51  | 7.4.2020  | V-S ELY-Y               | TJ    | Lännenpuolen Lohi Oy:n<br>Kustavin kalankasvatuslai-<br>toksen laajentamishank-<br>keen YVA-selostus  | Mj. 15.6.2020    | 12.6.2020 |                |
| 56  | 17.4.2020 | Paimion kaupunki        | HS    | Paimion rakennusjärjestys-<br>ehdotus   | Mj. 15.6.2020    | 18.5.2020 | Ei lausuta /HS |
| 58  | 23.4.2020 | Mynämäen kunta          | HS    | Keskustan asemakaavan-<br>muutos  | Mj. 15.6.2020    | 27.5.2020 | Ei lausuta /HS |
| 59  | 24.4.2020 | Ruskon kunta            | HS    | Vahdon kunnanosan<br>osayleiskaava  | Mj.<br>15.6.2020 | 30.6.2020 | Lausutaan      |
| 60  | 27.4.2020 | V-S ELY-Y               | AK    | Fingrid Oyj:n Huittinen-<br>Forssa 400+110 kv voima-<br>johtohankkeen YVA-<br>selostus  | Mj. 15.6.2020    | 26.6.2020 | Ei lausuta/ AK |
| 65  | 4.5.2020  | Uudenkaupungin kaupunki | LN    | Hahtemaan ranta-<br>asemakaavanmuutos   | Mj. 15.6.2020    | 30.6.2020 | Ei lausuta/LN  |

|    |           |                                  |       |  |               |              |                   |
|----|-----------|----------------------------------|-------|--|---------------|--------------|-------------------|
| 66 | 4.5.2020  | Uudenkaupungin kaupunki          | HS    | Kalannin Pappilan asemakaavanmuutos  | Mj. 15.6.2020 | 30.6.2020    | Ei lausuta /HS    |
| 67 | 5.5.2020  | Liikenne- ja viestintäministeriö | AK    | Luonnos laiksi laajakaistarakentamisen tuesta  | Mj. 15.6.2020 | 12.6.2020    |                   |
| 68 | 7.5.2020  | Kemionsaaren kunta               | LN    | Långholmenin ranta-asemakaavanmuutos   | Mj. 15.6.2020 | 8.6.2020     | Lausutaan         |
| 69 | 7.5.2020  | Kustavin kunta                   | HS    | Takviikin asemakaavanluonnos   | Mj. 15.6.2020 | 8.6.2020     | Ei lausuta /HS    |
| 70 | 11.5.2020 | Nousiaisten kunta                | HS    | Henrikin koulun asemakaavanmuutos  | Mj. 15.6.2020 | 20.4.2020    | Ei lausuta /HS    |
| 71 | 12.5.2020 | Uudenkaupungin kaupunki          | LN    | Sauko-Mustakarta-Koivuniemen ranta-asemakaavan muutosehdotus   | Mj. 15.6.2020 | 30.6.2020    | Ei lausuta/LN     |
| 72 | 12.5.2020 | Laitilan kaupunki                | HS    | Meijerin alueen asemakaavaluonnos  | Mj. 15.6.2020 | 15.6.2020    | Ei lausuta /HS    |
| 73 | 12.5.2020 | Laitilan kaupunki                | HS    | Koveronnummen teollisuusalueen asemakaavamutosluonnos  | Mj. 15.6.2020 | 15.6.2020    | Ei lausuta /HS    |
| 74 | 13.5.2020 | Ympäristöministeriö              | HS    | Luonnos laeiksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain ja rikoslain 48 luvun 6 §:n muuttamisesta | Mj. 15.6.2020 | 24.6.2020    | Ei lausuta /HS    |
| 75 | 14.5.2020 | Loimaan kaupunki                 | N M-A | Niittukulman eritasoliittymän lounaispuolen asemakaavanluonnos   | Mj. 15.6.2020 | 3.7.2020     | Ei lausuta /N.M-A |
| 77 | 18.5.2020 | Paraisten kaupunki               | HS    | Valoniemen luoteisosan asemakaavanluonnos  |               | Ei mainintaa |                   |
| 78 | 18.5.2020 | Paraisten kaupunki               | LN    | Östrä Byskär 1:5:n ranta-asemakaavanluonnos  | Mj. 15.6.2020 | Ei mainintaa | Ei lausuta/LN     |
| 79 | 19.5.2020 | Naantalin kaupunki               | HS    | Haavuorentien asemakaava   | Mj. 15.6.2020 | 30.6.2020    | Ei lausuta /HS    |
| 81 | 25.5.2020 | Uudenkaupungin kaupunki          | LN    | Miklinkarin ranta-asemakaavan muutosehdotus  | Mj. 15.6.2020 | 3.8.2020     | Ei lausuta/LN     |
| 82 | 28.5.2020 | Ympäristöministeriö              | HS    | Investointien tehokas lupamenettely säädetyin aikarajan puitteissa -selvitys                           | Mj. 15.6.2020 | 15.7.2020    | Ei lausuta /HS    |
| 83 | 28.5.2020 | Naantalin kaupunki               | HS    | Porhon-Virpin alueen asemakaavanmuutos   |               | 20.7.2020    |                   |
| 84 | 28.5.2020 | Naantalin kaupunki               | HS    | Yli tien asemakaava  | Mj. 15.6.2020 | 20.7.2020    | Ei lausuta /HS    |
| 85 | 1.6.2020  | Raision kaupunki                 | HS    | E18 Keskikaupunki -asemakaava  | Mj. 15.6.2020 | 10.8.2020    | Ei lausuta /HS    |



|    |          |           |       |   |           |
|----|----------|-----------|-------|---|-----------|
| 87 | 2.6.2020 | V-S ELY-L | N M-A | Tiesuunnitelma Kantatie 40 parantaminen Hepojoentien liittymän ja Salvelan alikukäytävän välillä Kaarinassa | 19.9.2020 |
| 89 | 4.6.2020 | V-S ELY-L | N M-A | KT 43 Uusikaupunki-Laitila jalankulku- ja pyöräilyväylän tiesuunnitelma                                     | 13.7.2020 |

Valmistelija EM

Ehdotus Maankäyttöjaosto merkitsee saaneensa tiedon lausuntoilanteesta

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja suunnitteluassistentti Erika Mäkeläinen, puh. 0400 600 288, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

## LAUSUNTO RUSKON KUNNALLE VAHDON KUNNANOSAN OSAYLEISKAVAEHDOTUKSESTA (M59/24.4.2020)

Asia Ruskon kunta on 24.4.2020 pyytänyt Varsinais-Suomen liiton lausuntoa ehdotuksesta Vahdon kunnanosan osayleiskaavaksi. Lausunto on pyydetty toimitettavaksi 20.6.2020 mennessä.

Osayleiskaavan alue käsittää Ruskon kunnan Vahdon kunnanosan kokonaisuudessaan. Alueella ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Osayleiskaavatyö on käynnistynyt kunnanvaltuuston päätöksellä jo syksyllä 2012.

MRL:n 32 § mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisten on suunnitellensa alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Osayleiskaavalle asetettuja erityisiä tavoitteita ovat:

- eheyttää ja kehittää Vahdon taajamaa kunnan osan keskuksena
- esittää maantien 2010 uusi linjaus VAK oy:n luoteispuolelta
- osoittaa rakennettavien alueiden pääasialliset laajentumissuunnat ja laajentumisen vaiheistus
- tarjota monipuolisia mahdollisuuksia asumiseen ja rakentamiseen
- tutkia seututien mahdollisen uuden linjauksen vaikutukset ympäröivään maankäyttöön ja aluerakenteeseen
- suojella alueen luontoarvoja
- vaalia kulttuurihistoriallista rakennuskantaa
- tutkia luontoretkeilyn ja -matkailun mahdollisuuksia

Yhdyskuntarakenteen osalta:

- aluevarausten ja toimintojen keskinäinen suhde alueen sisällä
- aluevarausten ja toimintojen kytkeminen kaava-alueen ulkopuolisiin alueisiin
- uusien tielinjausten vaikutukset maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen
- väestötavoite taajama-alueella ja sen lähialueilla
- asumisen laajentumissuunnat keskustaajamasta ulospäin
- vanhojen alueiden tiivistäminen ja käyttötarkoituksen muuttaminen tarvittaessa

Maankäyttöjaosto on lausunut osayleiskaavaluonnoksesta 23.6.2014 seuraavasti:

Varsinais-Suomen liitto pitää pääsääntöisesti hyvinä osayleiskaavassa esiin nostettuja yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen ja taajamarakenteen tiivistämiseen tähtääviä tavoitteita ja lähtökohtia. Vahdon kunnanosa ja taajama ovat osa kasvavaa Turun kaupunkiseutua ja sen vahvuuksia ovat kohtuullinen peruspalvelutaso sekä rooli paikallisesti vetovoimaisena työpaikkakeskittymänä. Vahto muodostaa lisäksi taajamakuvaltaan pienimittakaavaisen ja etäisyyksiltään paikallisesti helposti saavutettavan maaseutukeskuksen, jonka taajamakuva määrittelee myös viljelymaisema sekä maatalouden harjoittaminen tilakeskuksineen.

Kuten kaava-aineistosta ilmenee, on Vahdon kunnanosan asukasluvun kehitys ollut kasvava ja rakennemallin tavoite asukasluvun kasvusta on 200 henkilöä vuoteen 2035 mennessä. Varsinais-Suomen liitossa tehdyn keskusverkkoselvityksen mukaan Vahdon keskustaajama-alueella asuvan väestön osuus koko kunnan väestöstä nykyisellään on n. 19 % koko Ruskon kunnassa sen ollessa n. 70 %.

Osayleiskaavaluonnoksessa osoitetaan asemakaavoitetun taajama-alueen laajentumisalueina uusia pientalorakentamisen mahdollistavia aluevarauksia AO, sekä tämän lisäksi useita, teiden varsille sijoittuvia AP merkinnällä osoitettuja pientalojen tihentymiä, jotka on määritelty suunnittelutarve-alueiksi. Näille rakentaminen on esitetty mahdolliseksi suunnittelutarveratkaisuilla.

Kyseisten AP-alueiden määrittelemiseen suunnittelutarvealueiksi liitto haluaa kiinnittää huomiota ja erityisesti niiden merkitykseen maaseutumaisen taajaman yhdyskuntarakennetta eheyttävänä työkaluna. Näin määriteltynä, alueet saavat helposti taajama-alueen kaltaisen aseman täydentymisrakentamisen tapahtuessa pääasiassa suunnittelutarveratkaisuilla. Tällöin suunnittelutarvealueen alkuperäinen merkitys ja ohjausvaikutus heikkenevät erityisesti jos alueet sijaitsevat etäällä varsinaisesta taajama-alueesta.

Keskusten ominaispiirteet määrittelevät taajama-aluetta tai yhdyskuntarakenteellisesti siihen liittyvien alueiden kehittämistä ja voi olla luontevaa nostaa esiin maaseutumaiseen asumiseen luontevasti sopivia alueita. Tätä ei kuitenkaan tule käyttää pääasiallisena keinona lisätä asumiseen osoitettuja alueita. Ensisijaisesti tämän kaltainen asuminen tulisi lisäksi ohjata kyliin tukemaan niiden elinvoimaisuutta.

Varsinais-Suomen liitto pitääkin tärkeänä nyt valmisteilla olevan osayleiskaavan laadintatyössä sitä, että jatkotyössä määritellään selkeämmin keskustaajaman läheisyyteen sijoittuvat, taajamarakenteen ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja tiivistämistä tukevat suunnittelutarvealueet, joiden toteuttaminen tapahtuu pääsääntöisesti asemakaavoittamalla. Etäällä varsinaisesta keskustaajamasta ja maantien varsiin tukeutuvien muutamien talojen muodostamien ryhmien laajentamista myöhemmin asemakaavoittamalla omiksi irrallisiksi AO-alueiksi Varsinais-Suomen liitto ei katso yhdyskuntarakenteen kannalta kestäväksi.

Varsinais-Suomen liitto toteaa, että silmämääräisesti arvioituna uusien rakennuspaikkojen määrä vaikuttaa runsaalla suhteessa tavoiteltuun väestökehitykseen, vaikkakin aineistossa todetaan AP alueiden olevan pääsääntöisesti rakentuneita alueita. Kaavaselostuksessa todetaan, että "Osayleiskaavassa on osoitettu asuntoalueina riittävät aluevaraukset suhteessa laskennalliseen asuntotuotantarpeeseen." Ylimitoituksen välttämiseksi tulee jatkosuunnittelussa tarkentaa asumiseen osoitettavien alueiden ja tavoitteellisen väestökehityksen suhdetta, huomioida olemassa olevien alueiden toteutumisaste sekä luoda selkeä pohja asemakaavoituksen ja alueiden toteuttamisen ohjelmoinnille.

Maankäyttöjaosto on lausunut osayleiskaavaehdotuksesta 27.6.2016 seuraavasti:

Varsinais-Suomen liitto pitää hyvänä, että kaavaehdotuksessa on edelleen täsmennetty taajamarakenteen kehittämistä vaiheistamalla ja tarkentamalla uusien erillispientalojen asuntoalueiden AO toteuttamisjärjestystä määrittelemällä laajentumisalueet ja pitkän aikavälin laajentumisalueet.

Pientalojen tihentymämerkinnän AP, jotka ovat myös suunnittelutarvealueita, toteuttamisen osalta merkitykselliseksi muodostuu niiden sijainti suhteessa taajamarakenteeseen. Lähimpänä taajamaa olevien alueiden liitto katsoo oleva osa taajamaa, jolloin niiden toteuttamisen tulee tapahtua ensisijaisesti asemakaavoittamalla.

Liitto toteaa, että ko. merkitsemistapa ennakoii vireillä olevaa maankäyttö- ja rakennuslain muutosta alueellisesta päätöksestä rakennusluvan erityisistä edellytyksistä suunnittelutarvealueella. Oleellista yhdyskuntarakenteen kehityksen kannalta on, että merkitsemistavalla ei syrjäytetä selkeästi taajamarakenteeseen kuuluvien alueiden suunnittelua ja asemakaavoittamista. Osayleiskaavan tavoitteita ohjata haja-asutusalueiden rakentamista näille alueille, liitto pitää verrattavana kylien yhteyteen ohjattavaan rakentamiseen. Erityisesti silloin, kun ko. alueet sijaitsevat lähellä kylää AT, voidaan merkitsemistapaa käyttää täydentävänä, kylien kehittämistä edistävänä välineenä. Jatko-suunnittelun ja rakentamisen ohjauksen merkitys korostuu kulttuuriympäristöltään merkittävillä alueille, joilla on tärkeää tunnistaa keinot ominaispiirteiden säilyttämiseksi.

Liitto toteaa, että osayleiskaava on keskeinen työkalu varmistettaessa Vahdon taajaman säilymistä jatkossakin elinvoimaisena lähipalveluja tarjoavana asuintaajamana ja merkityksellisenä paikallise- na työssäkäyntipaikkana. Jatkosuunnittelussa on tärkeää varmistaa, että yleiskaavan periaatteita edistetään johdonmukaisesti, jolloin parhaiten turvataan sekä palvelujen säilymisen edellytykset että alueen vetovoimaisuudelle tärkeät ominaispiirteet.

Varsinais-Suomen liitolla ei ole muuta huomautettavaa ehdotuksesta.

Muutokset edelliseen ehdotukseen

- Jokilaakson MY/s- aluetta on kavennettu vastaamaan Ruskon yleiskaavan mukaisia aluevarauksia ja siten vastaavasti M-, MT- ja MA- alueet ovat kasvaneet
- MP-alueet on muutettu muistutusten mukaisesti AM-alueiksi ja yksi AM- alue ja TY-alueeksi mielipiteen mukaisesti, yksi AM-alue on osoitettu mielipiteen mukaisesti
- ohjeellisen ulkoilureitin linjausta on muutettu mielipiteen mukaiseksi
- AO-alueiden rajauksia on täsmennetty mielipiteiden perusteella
- maa-aineistenottoalueiden osa-aluemerkinnät on poistettu M-alueilta, sillä ne ovat alati muuttuvia, vain tiedossa oleva käyttötarkoituksen muutosalue (EO-1) on säilytetty kaavakartalla

- Isoniityn historiallinen kylätontti (smh4) on lisätty lausunnon mukaisesti
- sr-kohteet on tarkastettu maastossa ja museokeskuksen kanssa
- Olkiluoto 4-hankkeen 400 kV voimajohtoreitti on esitetty uutena linjana lausunnon mukaisesti
- ampumaradan vaihtoehtoinen aluevaraus on poistettu nykyisen ympäristöluvan tultua voimaan
- määräyksiä (mm. smh, SR, luo, yleiset) on korjattu
- selostus ja liitteitä on päivitetty muutosten mukaisiksi pohjakartan ja kiinteistörajojen osalta
- Kaarlejoentien AP- ja RA-alueet on muutettu vastaamaan nykytilaa
- kaksi purettua sr-kohdetta (58,59) on poistettu kaavakartalta ja liitteestä 10
- pohjavesialueiden rajat on tarkistettu SYKE:n päivitetyn aineiston mukaiseksi.

Ruskon kunnan Vahdon kunnanosan osayleiskaavan sijainti Lounaistiedon karttapalvelussa:  
<https://bit.ly/30IDJU4>

Valmistelija HS/em

Ehdotus Maankäyttöjaosto päättää antaa ehdotuksesta Ruskon Vahdon kunnanosan osayleiskaavaksi seuraavan lausunnon:

Ruskon Vahdon kunnanosan osayleiskaavaehdotus ja sitä varten laaditut selvitykset on valmisteltu huolella pitkään kestäneessä kaavaprosessissa.

Vahdon kunnanosan asema ja rooli Turun kaupunkiseudun ja koko Varsinais-Suomen aluerakenteessa on tärkeä tunnistaa. Osayleiskaavan kanssa samaan aikaan valmistellussa Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavassa (maakuntavaltuusto 11.6.2018) Vahdon taajama on luokiteltu lähipalveluja tarjoavaksi keskiuureksi asuin- ja peruspalvelutaajamaksi, jonka viime vuosikymmenten aikana asukasluvun kasvu on ollut hieman taajaman laajenemista nopeampaa (Varsinais-Suomen keskusverkko – tietoiskut 2014–2017). Suomen ympäristökeskuksen luokittelujen mukaan Vahdon taajama on suurelta osin ns. harvaa alhaisen tehokkuuden ( $e < 0,02$ ) taajama-alueita.

Ruskon kunta on mukana tuoreessa, jo kolmannessa Turun kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimuksessa. Sopimuksen tavoitteena on luoda edellytykset seudullisesti tarvetta vastaavalle monipuoliselle asuntotonttitarjonnalle ja asuntotuotannolle sekä liikennejärjestelmän ja -investointien maankäytön paremmalle yhteensovittamiselle. Tavoitteena on edistää vähähiilistä ja kestävästä yhdyskuntarakennetta ja sitä tukevaa liikennejärjestelmää ilmastonmuutoksen torjumiseksi, sekä mahdollistaa sujuva arki, työmarkkinoiden toimivuus ja elinkeinoelämän elinvoimaisuus. Tavoitteena on torjua segregatiota ja asunnottomuutta sekä edistää asuinalueiden monimuotoisuutta ja alueiden asuntokannan monipuolisuutta. Kaupunkiseudun liikennejärjestelmän kehittämisen tavoitteena on kasvattaa kestävien liikkumismuotojen osuutta liikennesuoritteesta, parantaa liikenneturvallisuutta ja lisätä työpaikkojen ja palveluiden saavutettavuutta.

Sopimukseen kirjattujen toimenpiteiden mukaisesti kunnat sitoutuvat kehittämään kestävästä ja vähähiilistä yhdyskuntarakennetta ja liikennejärjestelmää mm.

- suuntaamalla vähintään 80 % uusien asemakaavojen asuin- ja palvelualueita maakuntakaavan kaupunki-/taajamatoimintojen kehittämisen kohdealueille. (TP 2)
- vahvistamalla joukkoliikennekaupunkia kohdentamalla kasvua ja palveluja kaupunkikehittämisen edistämiseksi asemaseuduille ja vaikuttavimmille joukkoliikennevyöhykkeillä oleville taajamatoimintojen alueille (raitiotie- ja runkobussilinjoin tukeutuvat alueet sekä maakuntakaavan kaupunkikehittämisen kohdealueet. (TP6).

Ruskon keskustaajama kuuluu kaupunki-/taajamatoimintojen kehittämisen kohdealueisiin ja Rusko kokonaisuutena väestöltään kasvaviin kaupunkiseudun kuntiin. Vaikka Vahdon taajama ei sisälly em. maakuntakaavan alueeseen, on silti tärkeää, että MAL-sopimus kirjataan myös Vahdon kunnanosan yleiskaavan lähtökohdaksi ja että tuleva kasvu aktiivisella kaavoituksella ja lupapolitiikalla ohjataan alueille, jotka edistävät ja tukevat maakuntakaavan ja MAL-sopimuksen kestävästä yhdyskuntarakenteen tavoitteita.

Varsinais-Suomen liitolla ei ole muuta huomautettavaa ehdotuksesta.

Lausunto lähetetään: Ruskon kunnanhallitus  
Tiedoksi: Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja suunnittelujohtaja Heikki Saarento, puh. 040 720 3056, [etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi](mailto:etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi)

## LAUSUNTO KEMIÖNSAAREN KUNNALLE LÄNGHOLMENIN RANTA-ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSEEN (M 68/7.5.2020)

Asia Kemiönsaaren kunnan kaavoitusyksikkö pyytää Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa Långholmenin ranta-asemakaavan muutosehdotukseen. Kaava-alue sijaitsee Kemiönsaaren kunnan pohjoisosassa Långholmenin saarella Kemiönsaaren keskustasta noin 8 km pohjoiseen.

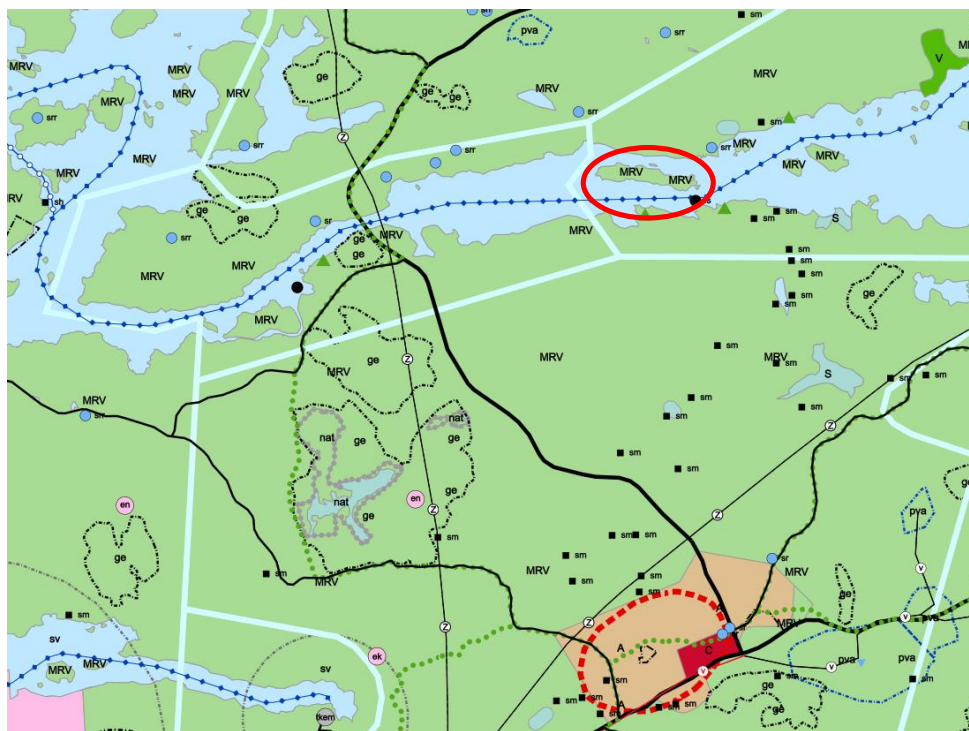
Kaavamuutoksen tavoitteena on osoittaa kiinteistön 322-440-1-41 alueelle yksi uusi loma-asunnon rakennuspaikka ja korottaa kiinteistöllä sijaitsevien rakennuspaikkojen rakennusoikeutta.

Alueella on voimassa Varsinais-Suomen maakuntakaava (YM 20.3.2013). Maakuntakaavassa alue on MRV-alue (Maa- ja metsätalous/retkeily- ja virkistysaluetta). Långholmenin saari kuuluu loma-asutuksen mitoitusvyöhykkeeseen 1, jolle voidaan sijoittaa 7-10 loma-asutusyksikköä/rantaviivakilometri 40 % vapaa-antaosuudella.

Alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa.

Alueella on voimassa Långholmenin ranta-asemakaava (23.12.1982). Voimassa olevassa ranta-asemakaavassa kaava-alue koostuu loma-asuntojen aluetta (RA) sekä maatalousaluetta (MT).

Maankäyttöjaosto ei lausunut ranta-asemakaavasta sen luonnosvaiheessa. Tässä kaavan vaiheessa huomio kiinnittyy kaavan sijasta kaavan laatijan ELY-keskuksen lausuntoon antamaan vastineeseen ja kaavoittajan tapaan tulkita kaavaan annettuja lausuntoja ja lain sitovuutta.



Långholmenin saaren sijainti

Kaava-alueen sijainti Lounaispaikan karttapalvelussa: <https://bit.ly/3f6J99P>

Valmistelija LN/em

Ehdotus Varsinais-Suomen liitto toteaa lausuntoaan Långholmenin ranta-asemakaavan muutosehdotuksesta seuraavaa:

Varsinais-Suomen liitto ei lausunut Långholmenin ranta-asemakaavasta sen luonnosvaiheessa. Niiden kaavojen osalta, joista liitto ei lausu, liitetään kaikkiin seuraava lause: "Maankäyttöjaosto päättää, että ao. tahoille ilmoitetaan, että liitto ei anna em. asioista lausuntoa, koska liitolla ei ole niistä huomautettavaa eivätkä ne ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa."

Laatiessa kaavavastinetta ELY-keskuksen lausuntoon kaavoittaja käyttää tämän kaavaehdotuksen kohdalla Varsinais-Suomen liiton lausumatta jättämistä seuraavalla tavalla (keskeiset kohdat lihavoituina). Otteet

ovat lainauksia Kemiönsaaren Längholmenin ranta-asemakaavan muutosta koskevan kaavan kaavaselostuksesta (päiväys 30.3.2020) ja siinä olevasta kaavan laatijan vastineesta.

Ote ELY-keskuksen lausunnosta (12.11.2019):

"Laadittaessa ranta-asemakaavaa on mm. katsottava, että ranta-alueille jää riittävästi yhtenäistä rakentamaton aluetta (MRL 73 §). Kaavaratkaisussa vapaan rannan osuus jää liian vähäiseksi ja on ristiriidassa vapaata rantaa koskevan maakuntamääräyksen sekä lain kanssa. Lopputuloksena tulee olla, että mitoituslaskelmalla saatua rakennuspaikkojen lukumäärää ei voida sijoittaa suunnittelualueelle, sillä se johtaisi kaavoitusperiaatteiden vastaiseen tilanteeseen."

Ote kaavan laatijan vastineesta ELY-keskuksen edellä lainattuun lausunto-otteeseen:

"Maakuntakaavan laativa viranomainen Varsinais-Suomen liitto on lausunnossaan todennut, että laadittu ranta-asemakaava ei ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen kanssa. Koska asialla ei ole merkittävää maakunnallista tai valtakunnallista merkitystä, vapaan rannan riittävyyden arviointi ei kuulu Varsinais-Suomen ELY-keskuksen valvontavastuuseen ja sen tehtäviin."

Varsinais-Suomen liitto huomauttaa, että riippumatta siitä, antaako liitto kaavasta yksityiskohtaista lausuntoa vai ei, tulee kaavan laatijan varmistaa maakuntakaavan ja sen tavoitteiden toteutuminen MRL 32 § mukaisesti kaikissa tapauksissa. Kaavanlaatijan lausunnon mukainen perustelu ei siis ole pitävä perustelu ELY-keskuksen lausunnon vastaiseen toimintaan.

Lausunto lähetetään: Kemiönsaaren kunta

Tiedoksi: Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja erikoissuunnittelija, virkistys ja tutkimus, Lasse Nurmi, puh. 040 543 5473, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

LAUSUNTO VARSINAIS-SUOMEN ELY-KESKUKSELLE LÄNNENPUOLEN LOHI OY:N KUSTAVIN LOUKEENKARIN KALANKASVATTAMON LAAJENTAMISHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA (M51/7.4.2020)

Asia Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa Lännenpuolen Lohi Oy:n Kustavin kalankasvatustiloksen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta 12.6.2020 mennessä. Liitto on sopinut toimittavansa lausunnon maankäyttöjaoston 15.6.2020 käsittelyn jälkeen. Lausuntopyyntö koskee YVA-prosessia, mutta samassa asiakirjassa on mukana myös hankkeen Natura-arviointi. Sidosryhmien ja kansalaisten kannalta onkin hyvä asia, että kaikki hankkeeseen liittyvä arviointitieto on esitetty samalla kertaa.

Hankkeen tavoitteena on olemassa olevan kalankasvatustoiminnan merkittävä laajentaminen nykyisellä sijaintipaikalla Loukeenkarin alueella Kustavin kunnassa. Loukeenkarin olemassa olevalla kasvattamolla on ympäristölupa 300 tonnin vuotuiselle tuotannolle. Kalat kasvatetaan 0,4 kg keskipainosta 1,5-2,0 kg keskipainoon yhden kasvatuskauden aikana. Hanke käsittää verkkoaltaat, ruokinta-automaatit sekä tarvittavat toiminnan valvonnan mahdollistavat rakenteet. Rehuvarastot sijoittuvat maalle, rehua toimitetaan automaateihin veneellä. Kalankasvattamo toimii kausittain toukokuusta marraskuuhun. Hanke käsittää kirjolohen loppukasvatuksen eikä siihen sisälly kalan talvisäilytystä, poikaskasvatusta tai perkaamotoimintaa. Hankkeessa tukeudutaan em. toiminnoissa Lännenpuolen Lohi Oy:n hallinnassa oleviin kasvattamoihin sekä yhteistyökumppaneiden toimintoihin. Hanke sijoittuu ulko Saaristomeren ja Selkämeren vaihtumismalualueelle Kihdin pohjoisosaan ja noin 800 metrin etäisyydelle Ahvenanmaan aluevesirajasta. Hankealueelta etäisyyttä lähimpiin vakituisiin ja vapaa-ajan asuntoihin on useampi kilometri.

#### Hankkeen toteuttamisvaihtoehdot

Toteutusvaihtoehdot on sijainnin ja volyymin osalta muotoiltu siten, että kalankasvatuksen toimintaketju on kokonaisuudessaan liiketaloudellisesti kannattava. Merikasvatukseen sopivia, toisenlaiseen tekniikkaan perustuvia kasvattamovaihtoehtoja ei toistaiseksi ole olemassa, joten kaikissa toteutusvaihtoehdoissa arvioidaan samanlaista tekniikkaa. Koska sijaintipaikka on sijainninhjaussuunnitelmassa todettu mahdolliseksi alueeksi kalankasvatukselle, ei eri vaihtoehtoja ole lähdetty tarkastelemaan toisten, huonommin toimintaan sopivien alueiden kautta.

Toteutusvaihtoehdot on muodostettu kuormituslähtöisesti perustuen eri kasvatusvolyymien aiheuttamaan kuormitukseen. Kirjolohen teuraskalakasvatuksesta aiheutuva ominaiskuormitus (kuormitus tuotantoyksikköä kohden) on 4,28 g fosforia (P) ja 40,2 g typpeä (N) tuotettua kalakiloa kohti (taulukko). Veteen joutuvista ravinteista vain osa on liukoissa muodossa. Liukoisen typen määräksi voidaan olettaa 36 % ja liukoisen fosforin määräksi 9 %.

#### Toteutusvaihtoehdot

| Toteutusvaihtoehto                  | Ravinnekuormitus           | Vuotuinen lisäkasvu |
|-------------------------------------|----------------------------|---------------------|
| Nollavaihtoehto (nykyinen toiminta) | 1200 kg/a P; 12 000 kg/a N | n. 300 t/a          |
| TV1                                 | 3000 kg/a P; 30 000 kg/a N | n. 800 t/a          |
| TV2                                 | 4000 kg/a P; 40 000 kg/a N | n. 1000 t/a         |
| TV3                                 | 5000 kg/a P; 50 000 kg/a N | n. 1200 t/a         |

Sijainti Lounaispaikan karttapalvelussa: <https://bit.ly/2zcUqWD>

Valmistelija TJ/em

Ehdotus: Varsinais-Suomen liitto toteaa Varsinais-Suomen ELY-keskukselle lausuntonaan Lännenpuolen Lohi Oy:n Kustavin kalankasvatustiloksen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavaa:

Tehty YVA-selostus ja sekä Natura 2000 -verkoston arviointi ovat yksityiskohtaiset ja seikkaperäiset. Niiden tekemiseen on liittynyt myös paikan päällä tehtyjä kenttätöitä sekä ympäristötietojen pohjalta tehtyjä mallinnuksia.

YVA-selostuksen mukaan vaikutusten ei arvioida merkittävästi heikentävän alueen luonnon tilaa eikä läheisten Natura-alueiden suojeluarvoja.



Hanke sijoittuu voimassa olevassa maakuntakaavassa (vahvistuspäätös 20.3.2013) Selkämeren kalastuksen ja kalatalouden kehittämisvyöhykkeelle. Maakuntakaavan Natura-alueita koskeva yleismääräys velvoittaa ottamaan huomioon ja arvioimaan vaikutukset Natura 2000 -verkostoon liittyvien luontoarvojen osalta. Hanke sijaitsee myös maakuntakaavan suojelualueella, jolloin suunnitelmien ja toimenpiteiden tulee olla luonnonarvoja turvaavia ja edistäviä.

Valmisteilla olevassa luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavassa kaavamerkinnot eivät tällä alueella muutu voimassa olevaan maakuntakaavaan nähden.

Nähtävillä olevassa merialuesuunnitelmaluonnoksessa hankealue on merenkulun alueella.

Varsinais-Suomen liiton lausunto perustuu erityisesti siihen tietoon, että Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt alueelle kalankasvatuksen ympäristöluvan 1.12.2013. Huomioitavaa on myös se, että alueelle on myönnetty lupa määräaikaiseen tutkimus- ja kehityshankkeeseen avomerikasvatuksen osalta 30.5.2022 asti.

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että ko. lupaprosesseissa on erityislainsäädännön ohjaamana arvioitu toiminnan aiheuttamat vaikutukset ja kalankasvatuksen sijoittumismahdollisuus maakuntakaavan ohjauksen näkökohdista sekä arvioitu myös toiminnan vaikutus maakuntakaavaan merkittyy suojelualueeseen. Varsinais-Suomen liitto katsoo, että lausunnolla oleva YVA-arviointi on riittävä ja mahdollistaa varsinaisen ympäristölupaprosessin käynnistämisen.

Varsinais-Suomen liitto vielä korostaa yhteiskunnallisten kokonaisvaikutusten arviointia sekä eri hallinonalojen yhteistyön merkitystä yhteisten kansallisen vesiviljelyn linjausten määrittämiseksi. Keskeisin asia on vesien- ja merenhoidon tavoitteiden sekä Itämeren ravinnekuormituksen vähentämisen taakanjako. Miten eri toimialat siihen osallistuvat ja mikä merkitys kullakin osa-alueella on kuormitusvaikutuksissa. Toimialan ohjaamiseen, edistymiseen, kehittämiseen tulee tehdä selkeät pelisäännöt kansallisella tasolla, joita sitten sovelletaan lupaprosesseissa ja vaikutusten arvioinneissa. Tehtyjen linjausten merienkäytön suunnittelu voidaan osoittaa esimerkiksi maakuntakaavoituksessa, kuntakaavoituksessa tai muussa suunnittelussa.

Lausunto lähetetään: Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja erikoissuunnittelija, ympäristö ja merialuesuunnittelu, Timo Juvonen, puh. 040 8295 543, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

## LAUSUNTOPYYNNÖT, JOTKA EIVÄT ANNA AIHETTA VARSINAIS-SUOMEN LIITON LAUSUNNON ANTAMISEEN

|              |   |
|--------------|---|
| Asia         | <p>Varsinais-Suomen liitto ei anna seuraavista lausuntopyynnöistä lausuntoa, koska liitolla ei ole niistä huomautettavaa eivätkä ne ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa tai ne ovat merkitykseltään vähäisiä. Maakuntakaavan ja sen tavoitteiden toteutuminen MRL 32 §:n mukaisesti on tästä huolimatta varmistettava.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kemiönsaaren kunta: Santasaari-Grängnäs ranta-asemakaavan muutosluonnos 2 (M46/2.4.2020)</li> <li>2. Kemiönsaaren kunta Västanfjärdin rantayleiskaavanmuutos tiloilla Björkholmen 322-528-1-73 ja Långholmen (M47/2.4.2020)</li> <li>3. Kemiönsaaren kunta: Lövön ranta-asemakaava (M48/2.4.2020)</li> <li>4. Kemiönsaaren kunta: Käringholmen, Lilla Ängesön, Getklobben, Flaskär ja Östra Flaskär (M49/2.4.2020)</li> <li>5. Kustavin kunta: Takviikin asemakaavanluonnos (M69/7.5.2020)</li> <li>6. Laitilan kaupunki: Meijerin alueen asemakaavaluonnos (M72/12.5.2020)</li> <li>7. Laitilan kaupunki: Koveronnummen teollisuusalueen asemakaavamuutosluonnos (M73/12.5.2020)</li> <li>8. Loimaan kaupunki: Niittukulman eritasoliittymän lounaispuolen asemakaavanluonnos (M75/14.5.2020)</li> <li>9. Mynämäen kunta: Keskustan asemakaavanmuutos (58/23.4.2020)</li> <li>10. Naantalin kaupunki: Haavuorentien asemakaava (M79/19.5.2020)</li> <li>11. Naantalin kaupunki: Ylitien asemakaava (M84/28.5.2020)</li> <li>12. Nousiaisten kunta: Henrikin koulun asemakaavanmuutos (M70/11.5.2020)</li> <li>13. Paimion kaupunki: Paimion rakennusjärjestysehdotus (M56/17.4.2020)</li> <li>14. Paraisten kaupunki: Lillholmenin sillan uusimisen asemakaava (M50/6.4.2020)</li> <li>15. Paraisten kaupunki: Östrä Byskär 1:5:n ranta-asemakaavanluonnos (M78/18.5.2020)</li> <li>16. Raision kaupunki: E18 Keskikaupunki -asemakaava (M85/1.6.2020)</li> <li>17. Uudenkaupungin kaupunki: Metsähallituksen ranta-asemakaavanmuutos (M38/17.3.2020)</li> <li>18. Uudenkaupungin kaupunki: Kinnalan ranta-asemakaavanmuutos (M39/17.3.2020)</li> <li>19. Uudenkaupungin kaupunki: Hahtemaan ranta-asemakaavanmuutos (M65/4.5.2020)</li> <li>20. Uudenkaupungin kaupunki: Kalannin Pappilan asemakaavanmuutos (M66/4.5.2020)</li> <li>21. Uudenkaupungin kaupunki: Sauko-Mustakarta-Koivuniemen ranta-asemakaavan muutosehdotus (M71/12.5.2020)</li> <li>22. Uudenkaupungin kaupunki: Miklinkarin ranta-asemakaavan muutosehdotus (M81/25.5.2020)</li> <li>23. Varsinais-Suomen ELY-keskus, liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue: Salon itäisen kehätien kt 52 tie-suunnitelman YVA-menettelyn soveltamistarve (M45/27.3.2020)</li> <li>24. Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue: Fingrid Oyj:n Huittinen-Forssa 400+110 kv voimajohtohankkeen YVA-selostus (M60/27.4.2020)</li> <li>25. Väylävirasto: Maskun Jonkkunen - Manta tasoristeysturvallisuuden parantamissuunnitelma (M35/11.3.2020)</li> <li>26. Ympäristöministeriö: Luonnos laeiksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain ja rikoslain muuttamisesta (M74/13.5.2020)</li> <li>27. Ympäristöministeriö: Investointien tehokas lupamenettely säädetyin aikarajan puitteissa -selvitys (M82/28.5.2020)</li> </ol> |
| Valmistelija | HS/AK/LN/NM-A/TJ/em   |
| Ehdotus      | <p>Maankäyttöjaosto päättää ilmoittaa em. tahoille, että liitto ei anna asioista lausuntoa.</p> <p>Lähetetään: lausuntoa pyytäneiden kirjaamot</p> <p>Tiedoksi: Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue</p>  |
| Päätös       | Ehdotus hyväksyttiin.   |
| Lisätietoja  | suunnittelujohtaja Heikki Saarento, puh. 040 7203 056, etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi  |

MAHDOLLISET MUUT ASIAT

Päätös      Muita asioita ei ollut.

\_\_\_\_\_

LAUSUNTO LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖLLE LAAJAKAISTARAKENTAMISEN TUEN LAKILUONNOKSESTA  
(M67/5.5.2020)

Asia Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta laiksi liittyen laajakaistarakentamisen tukeen 12.6.2020 mennessä. Lausunto pyydetään jättämään lausuntopalvelu.fi palveluun.

Valtakunnallisessa Nopea laajakaista -tukiohjelmassa on myönnetty julkista tukea huippunopeiden laajakaistaverkkojen rakentamiskustannuksiin vuodesta 2011 alkaen. Tukea on myönnetty verkon rakentamiseen alueille, joille ei markkinaehtoisesti syntyisi verkkoa. Ehdotetun määritelmän mukaisesti nopealla laajakaistayhteydellä tarkoitettaisiin yhteyttä, joka pystyy tarjoamaan 100 Mbit/s symmetrisen häiriöttömän yhteyden tavanomaisissa ruuhka-aikaolosuhteissa. Määritelmä on teknologianeutraali, mutta yhteysnopeudensaavuttaminen edellyttää nykyteknologialla käytännössä kiinteää verkkoa.

Nopea laajakaista -tukiohjelmaan liittyvät tukihakemukset on tullut toimittaa Liikenne- ja viestintävirastolle vuoden 2018 loppuun mennessä. Tuettujen yhteyksien rakentaminen ja tukien maksaminen jatkuu kuitenkin vuoteen 2021 saakka. Vuoden 2018 loppuun mennessä tukiohjelmaan puitteissa oli rakennettu laajakaista-saatavuus noin 83 000 kotitaloudelle. Tukiohjelman tavoitteena oli ulottaa laajakaista 130 000 kotitaloudelle. Tämänhetkisten arvioiden mukaan tukiohjelman tavoitteet saavutetaan. Suomessa on kuitenkin yhä alueita, joille laajakaistayhteyksien markkinaehtoisen saatavuuden ei uskota syntyvän esimerkiksi pitkien etäisyyksien vuoksi.

Tukiohjelman ehdot vastaisivat pääasiallisesti laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annettun lain mukaisia aiemman Nopea laajakaista -tukiohjelman ehtoja. Tukiohjelmassa kuntien maksuosuusluokitus säilyisi pääosin ennallaan. Kuntien jaottelu maksuluokkiin tehtäisiin kuitenkin uudelleen, jotta se vastaisi maksuosuusluokituksen tarkoitusta.

Maakuntaliittojen tehtävänä olisi yhdessä kuntien kanssa määrittää hankehakuun soveltuvat hankealueet ja viedä hankkeet kilpailutusmenettelyyn. Kilpailutuksessa valituksi tulleet yritykset voisivat hakea valtiontukea suunnitellulle viestintäverkolle Liikenne- ja viestintävirastolta. Maakuntaliittojen ja kuntien kilpailutukseen valitsemien hankealueiden toteuttamiseen tulisi olla hankkeen sijaintikunnassa kiinnostusta ja riittävät taloudelliset resurssit.

Valmistelija AK/em

Ehdotus Maankäyttöjaosto päättää antaa laajakaistarakentamisen tuen lakiluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen liitto on kilpailuttanut aiemman laajakaistarakentamisen tuen mukaiset kilpailutusalueet kahdesti, viimeksi vuoden 2018 aikana. Tarjouksia tuli näissä kilpailutuksissa vain neljän kunnan alueelle ja kuntien kiinnostus tuen hyödyntämiseen oli suhteellisen vähäistä vain kahden kunnan osallistuessa hankkeeseen. Yhtenä haasteena kunnissa koettiin se, että velvoitteena oleva kunnan tuki ja osallistumismaksu kohdentuisi mahdollisesti epätasa-arvoisesti kuntalaisiin nähden, sillä koko kunnan kattavan verkon rakentaminen kilpailutusten perusteella ei olisi ollut mahdollista. Lisäksi Varsinais-Suomen alueella on hyvin laajoja tukikelvottomia alueita olemassa olevan verkon laajuuden vuoksi ja kattava langattomien yhteyksien toimivuus on vähentänyt kiinteään yhteyteen liittyvien uusien asiakkaiden mielenkiintoa liittymiseen. Vaikka langatonverkko Varsinais-Suomen alueella on kattava, on se useilla alueilla toimivuudeltaan hyvin epävarma ja yhteysnopeudeltaan hidaskäyttöinen tarpeisiin nähden.

Lakiehdotuksen perusteluosassa on pohdittu vaihtoehtoisia toteutustapoja kiinteiden yhteyksien sijaan siten, että kiinteän miniminopeuden sijaan tukikelpoisuuden ehtona olisi laadulliset kriteerit kuten monipaikkaisten edellytysten turvaaminen. Tällöin yhteysvaatimuksesta verkon nopeuden osalta jouduttaisiin tinkimään siten, ettei 100 Mbit/s yhteysnopeutta saavuteta, mutta parannetut yhteydet saavuttaisivat aiempaa enemmän käyttäjiä. Toisaalta aineistoissa on tunnistettu se, että langattoman verkon nopeuden vaihtelu on nykyisellään suurta, vaikka verkon näennäinen kapasiteetti ja kattavuus olisikin hyviä.

Varsinais-Suomen alueella on hyvin pieniä tukikelpoisia alueita maaseutu ympäristöissä sekä hyvin kalliita ja haasteellisia rakentamisympäristöjä esimerkiksi saaristoalueilla. Näillä alueilla mahdollisesti kiinteään liittymään liittyvien asiakkaiden määrä on hyvin pieni ja toisaalta pitkien ja haasteellisten etäisyyksien vuoksi liittymis- ja perustamismaksut hyvin suuret. Erityisesti hankkeiden toteuttamisen suuri hinta lankeaa kuntien maksuosuuksiin, joka järjestäen Varsinais-Suomen alueella on suurin mahdollinen. Varsinais-Suomen erityispiirteenä on suuri vapaa-ajanasutuksen määrä, joka tukeutuu merkittävästi osin langattomaan verkkoyhteyteen. Mikäli alueen vapaa-ajanasutuksen ja siellä tehtävää merkittävästi tehtävää etätöitä halutaan edistää, tulisi erityisesti kehittää myös olemassa olevien langattomien verkkojen kapasiteettia.

Langattoman verkon nopeusvaihtelu aiheuttaa merkittävää haastetta mm. maaseutuelinkeinojen ja etätyön edistämiseksi. Tämän vuoksi uuteen laajakaistarakentamisen tukeen tulisi vakavasti miettiä langattomien verkkojen kehittämiseen liittyvää tukea, jolla yhteysnopeuksia voitaisiin kokonaisuudessaan parantaa, vaikakaan sillä ei taata jatkuvaa 100 Mbit/s nopeutta. Tämä tuki tulisi kohdistaa mahdollisuuksien mukaan heikoimpiin ja tehottomiin kohteisiin, joissa verkkonopeuden vaihteluväli on suurinta. Tuen pitäisi myös mahdollistaa vapaa-ajanasutuksen piirissä olevat. Lisäksi tukimuotoa tulisi pohtia siten, ettei kunnan maksuuden toteutuminen olisi välttämätöntä tuen saatavuuden osalta.

Nykyisessä tilanteessa ja esitetyllä uudella tuella ei Varsinais-Suomen alueella ole realistista nähdä, että kunnat pystyisivät sitoutumaan niin suuriin taloudellisiin panostuksiin tai että niiden intressi olisi merkityksellisesti muuttunut aiempien kilpailutusten jälkeen, että kiinteää laajakaistayhteyttä saataisiin kasvatettua alueella. Myöskään pienten tukikelpoisten alueiden oletettu liittyjä määrä jää todennäköisesti hyvin pieneksi, minkä vuoksi operaattorit eivät näe uuden verkon rakentamista kannattavana. Mikäli tukiehtoihin ei tule merkittäviä muutoksia, ei Varsinais-Suomen liitto näe tarpeenmukaisena avata kolmatta kertaa tarjouskilpailua alueellaan sen suuren työmäärän ja aiempien kilpailutusten heikkojen tulosten vuoksi.

Lausunto lähetetään: Lausuntopalvelu.fi palveluun

Tiedoksi: Varsinais-Suomen ELY-keskus, Timo Metsä-Tokila

Päätös Jäsen Halkilahti ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokouksesta klo 08.33 ennen asian käsittelyn aloittamista. Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja erikoissuunnittelija, kiertotalous ja energia, Aleksis Klap, puh. 040 721 3137, [etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi](mailto:etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi)

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Päätös Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 08.37.

\_\_\_\_\_